

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fűtér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátsó.

A képviselőválasztások.

A képviselőház ezutáni üléséből nem nehéz kiérezni a vég kezdetét. Az országgyűlés utolsó szakát éli, melyen a költségvetés általános tárgyalásának befejezése után mindössze még az indemnitás és az elkerülhetlen provizorium következik.

Az egyes tárczák költségvetéseinek tárgyalása igen alkalmas téma a képviselőknek a hazabeszélésre. Ezt alaposan ki is fogják most használni, mert senki sem tudhatja ott benn a Házban, hogy mi sors vár reá a választásnál a kerületben. A miniszteri tárczák költségvetése eltart mintegy márcziusig, mert közben még egynehány kisebb törvényjavaslat is tárgyalásra kerül. Azután még Széll Kálmánnak egy reformjavaslata kerül a Ház elé: a közgazgatás egyszerűsítéséről.

Ezenkívül jelentékenyebb törvénytervezet aligha kerül az országgyűlés elé, tehát alapos ki látás van reá, hogy mire kitava-

szodik s a májusi verőfény hinti szét sugarait, a magyar képviselőház megszűnik létezni s kezdetét veszi a „harcz a mandátumért“.

Hogy milyen lesz az új választás, ugyan ki tudná megmondani? Pártok, személyek, elvek, jelszavak annyira még soha össze nem gabalyodtak, mint most. Optimisztikusan azt tartják, hogy az új képviselőház képe nem nagyon fog megváltozni.

Az új választások minden esetre meg fogják mutatni, hogy a nép milyen politikát követel.

Kétségtelen, hogy a választásoknál nagy befolyással lesz a jelöltek állásfoglalása az önálló vámterület ellen, vagy mellett. A magyar nép végre is tisztán lát ebben a kérdésben. Az Ausztriától való gazdasági függést megelé- gelte.

Tudja, hogy friss erőhöz kell jutnia, ha azt akarja, hogy véres verejtékkel végzett mánkájának ő élvezze gyümölcsét, nem pedig az osztrák.

Az új országgyűlésben, azt hisszük, azoknak a képviselőknek a száma fog szaporodni, kik az önálló vámterület mellett foglalnak állást. Nem nagyképu politika, hanem gazdasági vivmány kell most a nemzetnek.

Valóban legfőbb ideje volna, hogy az új országgházban a képviselő urak felhagynának a felekezeti harcok felidézésével, a választási visszaélések ősi panaszaiival, a közigazgatási atrocitász örökös hangoztatásával, az inkompatibilitász rossz tréfáiival, no meg azzal, hogy folyton egymás szemében keressenek szálkát, hanem töltse be az új országgyűlés komolyan hivatását és lászson neki, hogy a magyar nemzet gazdasági igényeit siker koronázza.

Nem kell ehhez egyéb, mint politikai karakter, ami — azt hisszük nem halt még ki Magyarországhban; a kerületek jól nézzék meg azt, akire a mandátumot bizzák.

Nem az a tél.

Nem az a tél, midán a földre
Milliónyi hópehely szakad
És elborítja a mezőket
S a lombja fosztott ágakat.

Nem az a tél, ha szélvihartól
Megreszket az égbolt s a föld,
S te hallgatod kis otthonodban
Dühében mint jajong, süvölt.

A tél az, hogyha rózsák nyílnak
S nap fénylik tiszta ég felett,
S te bolygasz árván, elhagyatva,
És mulik, mulik életed.

A tél az, hogyha szóli madárdal
S a szíved nem hisz, sem remél,
És nincs ki vigaszt nyújt te néked —
Ah, ez a tél, ah, ez a tél.

Feleki Sándor.

Papp Béla és Krivány.

— Gavallér gazemberek. —

Irta: Czédly Károly.

A magyar büntetőjogszolgáltatás előtt a közelmúltban két világra szóló deliquens

állott. Históriajuk: európai szenzáció, — mindkettőn elég érdemet szereztek ahhoz, hogy nevük az emberi bűnök sötét krónikájában megörökíttessék.

De a szatmári testvérgyilkos és az aradi nagy sikkasztó nem illenek a régi Pitaval gyűjtemény keretében; ők par excellence modernek, — a múlt századok legtöbb nagy deliquensének rokonszenves vonásai nélkül.

Azok az idők, mikor az emberek szerelemből és bosszúból esnek bűnbe, mind jobban eltűnnek, s a bűnbe esés végokául, mind rettenetesebben nyomul előtérbe a vagyoni haszon, a pénz, — ez a rettenetes hatalom, mely úgy látszik ellenállhatatlanul ragad mindent magával s maholnap az ember minden cselekedetének végoka és ozólja lesz.

E tekintetben Papp Béla és Krivány korhűek. Bár mindegyiknek más a bűne, a végczél egy; az meggyilkoltatja a fivéré az örökségért; ez meglopja az árvákat.

Mindkettő valódi nagyság a bűn terén s az ő históriajuk sokkal sötétebb, hogysem azon a szánalom bármily csekély részt is üthetne s azon egy enyhítő sugár behatolhatna.

Papp Béla esete hajmeresztőbb. Ily

kivételes gonoszsággal végrehajtott bűnt Pitaval is keveset ösmer.

Az ő esete a nélkül, hogy szoros párhuzam lenne vonható, — és inkább a bűnösség fokának összehasonlítása szempontjából, — felidézi a ma is világhírű Weise Szilárd-féle (Pitaval gyűjteményben) apagyilkosságot, mely 1835. szeptember 28-án történt (Szászország egyik nagyobb városában). A fiatal Weise Szilárd kü földről hazatérkezve, azt látta, hogy styja, ki 51 éves özvegy ember volt, — az ő távollétében elvett egy 22 éves leányt, éppen azt, a kit ő gyermekkor óta szeretett.

A fiatal mostoha anya és fia között csakhamar benső viszony fejlődött ki, melynek következményei jelentkezőben voltak.

A fiatal asszony ekkor Weise Szilárdot alternativa elé állította: „két élet veszzen-e vagy egy“ (t. i. az övé és születerdő gyermekéé, mert öngyilkos akart lenni, vagy a férje) s a fia a legkegyetlenebb módon meggyilkolta styját, — mérget adott be s a haldokló könyörgése daczára megtagadta azt: hogy orvost hívjon. Weise Szilárdot kivégezték.

Az eset historikuma s a tényállás Papp Bélaétól természetesen különbözik, sőt a két motívum között a legélesebb ellentét

Felhívás a Debreczen város belterületén lakó közönséghez a népszámlálás érdekében!

Debreczen, decz. 29.

Mivel a népszámlálás foganatosításának munkálatai mir annyira haladtak, hogy a kinevezett számlálóbiztosok közérdekű és fontos munkájukat január 2-án megkezdhetik, felhívjuk a t. közönség figyelmét az alábbiakra:

1. A számlálóbiztosok oda fognak törekedni, hogy a t. közönség idejét legkisebb mértékben vegyék igénybe. Hogy tehát ez lehető legyen felkérjük a t. közönséget, hogy már előre vegyék számba és jegyezzék fel a lakásukban tartózkodó családtagokat s esetleg háláson folytonosan ott tartózkodó, valamint december 31 és január 1 je közötti éjjelen háláson is ott tartózkodott egyéneket. Előre jegyezzék fel, hogy ki hány éves, hol született, mi a vallása, mi a foglalkozása, hogy a megjelenő számlálóbiztos kérdéseire hiba nélkül és hamar megtelephessenek. A háztulajdonosokat és földbirtokosokat még arra is felkérjük, hogy a városban levő fő és melléképületeik anyagát (tégla e vagy vályog), számát, tetőzetének minemőségét, esetleges földbirtokaiknak és bérbe vett, vagy adott területeiknek mennyiségét katasztrális holdakban, vagy négyszög öleken szintén jegyezzék fel. Ha ezt megteszi a t. közönség, igen megkönnyíti a számlálóbiztosok munkáját s azonfelül a saját dolgaiban is csak rövid ideig lesz tartóztatva.

2. Mivel pontos és megbízható nyilatkozatot a számlálóbiztos csak a családfőtől, vagy megbízottjától kaphat, kérjük a t. közönséget, hogy

január 2—10-ig terjedő napokon a családfők és háztulajdonosok esetleg megbízottjaik okvetlen otthon tartózkodjanak, mert különben a hivatalban kell az iverk kitöltése végett megjelenniök.

3. Felkérjük a t. közönséget még arra is, hogy a háznál levő kutyákat a míg a népszámlálás ott még nem ejtetett, tartásuk megkötve, ne hogy a számlálóbiztosot megharapja s az illető tulajdonos kellemetlenségnek legyen kitéve.

4. Nem mulaszthatjuk el több részről történt kérdésekre és kósza hírekre kinyilatkoztatni, hogy a népszámlálás adatai a törvény határozat rendelkezése szerint semmiféle adó alapjául fel nem vehetők és nem is szabad felvenni. Tehát kérjük a t. közönséget, hogy e miatt ne tartóztassa magát a pontos és hiteles adatok bevallásától annál is inkább, mert a ki a felvilágosítást megtagadja, vagy hamis adatokat mond be — 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal, esetleg elzárással büntetettetik.

5. Felemlítve még, hogy a számlálóbiztos urak az iverket átvehetik, azt hisszük, hogy a jelen közlemény keretében a fontosabb tudnivalókat elmondtuk, de ha mégis valakinek kétsége támadna valamiben, úgy forduljon a népszámlálási irodához (Simonffy u. 1. sz. a) hogy mindennemű felvilágosítással, ismertető könyvecskéikkel készséggel szolgál az iroda vezetősége.

Debreczen, 1900. decz. 29.

A népszámláló bizottság.

Lassu az igazságszolgáltatás.

Debreczen, december 29.

Az új büntető eljáráshoz fűzött remények egyike nem teljesült: az

igazságszolgáltatás lassu maradt. Van ugyan sok esete a büntető igazságszolgáltatás dícséretes gyorsaságának, de a bűntények zömének olintézése lassu marad.

Ennek okát a *Rendőri Lapok* egy cikke a következőleg panaszolja el:

Az új törvény szerint a nyomozás ura a kir. ügyész. Nohát igaz, de aki dolgozik: az a rendőrség. A törvény azt mondja, hogy a nyomozást az ügyész indítja meg és csak halaszthatatlan szükség esetén a rendőrség; minthogy pedig gyakorlatban ez a törvény végre nem hajtható, a nyomozást mindig a rendőrség kezdi meg és vezeti a befejezésig. Vagyis a kivétel lett törvénynyé és a törvény kivételé.

A rendőrség most olyan ügyekben is nyomoz, amelyeket azelőtt a törvény kizárólag is bíróságokra bízott; ilyenek az uzsora, hamis és vétkes bukás, hamis eskü, okirathamisítás, párbaj stb. Az államrendőrségtől az utolsó évben ily módon huszezer ügydarabbal növekedett a forgalom: 1889-ben 61 ezer ügyben nyomozott, 1900-ban pedig 81 ezerben. Az előző években sohasem rugott többre a hátralék 250—300 darabnál, ez évben pedig 3926 darab volt. A nyomozás legényesebb foltételeinek, a gyorsaságnak vége, a nyomozást jó formán agyonütötték, mert ez tulajdonképpen nem egyéb ma, mint vizsgálat.

Ez a fővárosi m. kir. államrendőrség panaszja. De ez a panasz nem áll egyedül. A bűntényi nyomozásnak a közigazgatási közegekkel való végzetése a vidéken megnyomorítja magát a közigazgatást. A közigazgatási személyzet nem győzi a munkát, a megyék pedig nem győzik a közigazgatási személyzet szaporításának költségeit.

Pedig a bajon könnyű segíteni. Gondoskodni kell a büntetőeljárás ama szakaszának a végrehajtásáról, amely az ügyésznek lehetővé teszi, hogy a bűnpör bármely stádiumában a további nyomozás mellőzésével a vizsgálatot indítványozza.

van, de a bűnösek nagyságának mérlegelése szempontjából érdekes az összehasonlítás, mert ez mutatja, hogy a század egyik legnevezetesebb gyilkosa milyen törpe gonoszásban a szatmári gyilkos gavallér mellett. Weise Szilárd a szerencsétlen, a rettenetes alternatíva elé állított szerelmes, akit a végzet sodor a rettenetes kimenetel felé, akit emberi gyarlóságok és ellenállhatlan fátum apagyilkosságra visznek, világra szóló deliquenssé válik, a hóhér keze általi hal meg. Pedig bűnösségében kicsiny Weise Szilárd, az apagyilkos, — Papp Béla, a valódi nagyság, a testvérgyilkos mellett. — Mennyi rokonszenves, martiri, tragikus vonással bír Pitaval ezen egyik legnagyobb gyilkosa, aki bűne sulya alatt megtörve, önként jelenkezik bírál előtt — s mily visszatartó mellette a szatmári gyilkosgentry, a ki bűnpöre alatt egy oly szót nem ejtett ki, mely a legcsekélyebb szánalmat felkeltette volna s akinek utolsó óhaja csak az akasztófa alá állni; utolsó kívánsága: hogy a nótáját huzzák el; testamentuma: az akasztó kötél az apjának.

Krivány is „nagy“, de inkább lokális, bűne Papp Bélához csak annyiban hasonlít, hogy a legtulzabb humanizmus sem talál kibuvó magyarázatot és ürügyet ahhoz, hogy bűnük másnak tulajdoníttassék, mint

a legsötétebb, a legvigasztalanabb lelki romlottságnak.

Van egy theoria, mely szerint bűnös ember egyáltalán nincs, azok, akik mégis a büntető bíróság előtt állanak, a nagy Tolsztoj szerint a következőképen osztályozhatók:

1) Az Ártatlanok, a kik a bíróság hibájából, elcsúszásból felületességéből, hanyagságából kerültek oda, de semmit el nem követtek.

2) Azok, a kikkel szemben a társadalom gyermekkoruk óta nem teljesítette kötelességét, a nevelés és felügyelet nélkül vadon nőttek fel, a kiknek bűne nem az egyéné, de a társadalomé, mely őket elhagyta.

3) Azok, akiket a körülmények sodortak a deliktum felé, akik oly valamit követtek el, amit azok, akik felettük intézkednek, szintén elkövettek volna, ha hasonló helyzetbe jutottak volna.

4) Azok, akik be nem számíthatók. Tolsztoj és hívei ezzel a humanizmusnál tovább mentek s ha az államok ezt osztanák, megszűnnének a börtönök s legfeljebb a kórházak szaporodnának meg.

Papp Béla és Krivány hamisítatlan bűnös voltát mi sem mutatja jobban, hogy ők még a Tolsztoj féle theoria szerint sem

menthetők ki, ők nem illenek egyik csoportba sem s nincs az a purgatórium, amely őket megtisztítaná: valódi, eredeti, letagadhatlan, kimenthetlen bűnösök.

De azért egymástól nagyban különböznek. Modern, korhű és nagy a maga nemében mindegyik; s főleg gavallér gazember mindakettő. Kellett gavallérnak lenni s ezért lett gazember. De aztán egyéb közös vonásuk nincs. — Krivány tucsat bűnös, mint megannyi apró hivatali sikasztó, az ő története régi dal, ami folyton új marad.

Papp Béla typos. Nem csak gavallér-gazember, hanem mint gazember is gavallér, a ki kijelenti, hogy nem kér kegyelmet s irtózik attól, hogy paraszton darócban álljon az akasztófa alá és gondosan megfésült szakállal megy — a halálra.

Am a földi igazságszolgáltatás méltányolta Papp Béla nagyságát. Amit 1895. év óta nem kapott meg senki, még a többszörös gyilkosok sem, azt megkapta a szatmári földesur; pedig csak felbújtó volt. A valódi tettes, a paraszt Zsoldics, kegyelmet kapott. Nemcsak demokratikus ez, de igazságos is; törpe kis bűnös volt ő, a juhász, a gazdája mellett.

A vizsgálat már nem tartozik a rendőrségre, nem tartozik a közigazgatási hatóságokra.

Ha az igazságügyminiszter utasítása erre nem elegendő, új törvény útján kell gondoskodni a szakasz alkalmazásáról.

Értesülésünk szerint a kormány kebelében már foglalkoztak ezzel a kérdéssel s a kormány intézkedése már legközelebb várható.

POLITIKAI HÍREK

Minisztertanács. A karácsonyi ünnepek miatt szerdáról elmaradt minisztertanácsot tegnap délelőtt tartották meg a miniszterelnöki palotában. A beteg honvédelmi miniszter kivételével a kabinet összes tagjai részt vettek a tanácskozásban.

Az utolsó ülészek. A parlament az országgyűlési ciklus lejárta előtt a költségvetésen s több kisebb javaslaton kívül, három nagyfontosságú törvényjavaslattal fog foglalkozni. Most már a leghatározottabban említi beavatott körökben, hogy az összeférhetetlenségi törvény revízióját, a helyi érdekű vasutakról szóló törvényt s a közigazgatás egyszerűsítését még ez országgyűlés fogja tárgyalni és elintézni. Ezeket a javaslatokat a költségvetési vita folyamán fogja a kormány a Ház asztalára letenni.

Rigó Jancsi — párbajhős.

— Saját tudósítónktól. —

Kairó, decz. 22.

Sok bamis hír terjedt már el Rigó Jancsiról és szépséges asszonyáról, Ward Kláráról. Egy Kairóban élő magyar ember most a következő hiteles tudósítást írja nekünk a szerelmes párról: Rigó Jancsi gyakran koczikázik az Ezbekieh-kert előtt; két orosz feketéje és párisi selymes hintaja nagy feltűrést kelt.

A magyar cigány már elég jól beszél angolul. Az itteni körök befogadták társaságukba a szerelmes párt.

Rigó Jancsi most már igazán lovagja a hercegnőnek, mert már párbajügye is volt miatta. Megsértette szöke asszonyát egy német orvos, amire Rigó provokáltatta. Az orvos nem fogadta el a kihívást. Később találkozott vele a kairói főutczán s olyan haragos képet vágott, hogy az orvos megijedt tőle s revolvért rántott elő. Rigó Jancsi azonban nem rémült meg a fegyver látára, hanem botot ragadott s alaposan eldöngötte a doktor urat. A kairói rendéri bíróság pénzbüntetésre ítélte Jancsit, aki szívesen fizette le a bírságot.

A szerelmes pár nem lakik Kairóban, hanem egy felórányira levő faluban, ahol most gyönyörű fehér palota készül a számukra. Istállójuk is van, amelyben számos orosz és arab ló van és a kocsiszinben hét remek fogat áll, meg egy modern automobil.

Pinczékük tele van finom magyar és francia borral.

Cselédségük borsó libériába van buj-

tatva. Olyan a háztartásuk, hogy a kedivé sem különb.

Klára asszony most még jobban szereti Rigó Jancsit, mint régebben.

Ha társaság van náluk, a házigazda előveszi hegedűjét s eljátsza a Repülj fecském-et.

Rigó Jancsi februárban oroszlanvadászatra megy Szudánba s tavaszra hazalátogat szerelmes párjával együtt.

VIDÉK.

Meggyilkolt parasztagazda. Nemrégiben történt, hogy Nagy-Károlyban Tóth János vagyonos parasztagazdát az istállóban fölakasztva találták. Azt hitték, hogy öngyilkos lett, noha az öngyilkosság okát még csak elképzelni sem tudták. Temetése után a nagykárolyi csendőrség névtelen följelentést kapott melyben az volt megírva, hogy Tóth János nem volt öngyilkos, hanem gyilkosságnak esett áldozatul. A nyomozást azonnal megindították. Tóth Jánost kiásták sírjából és ekkor rájöttek, hogy a névtelen följelentés igazat mondott. Az alapos vizsgálatainál ugyanis kitudt, hogy Tóth János fején nagyobb sérülés van, amit a haj alatt nem vettek észre. A gyilkos minden valószínűség szerint előbb föbe ütötte áldozatát s azután akasztotta fel, hogy azt a hiedelmet keltse, hogy Tóth János maga vetett véget életének. Akkor jutott hozzátartozóinak eszébe, hogy a felakasztott ember mellett egy vastag botot találtak a földön fekvő. Ez a bot volt a gyilkos árulója. Mert a bot gazdáját nyomozni kezdték és meg is találták Libó Dániel földműves személyében. Egyébb sulyos gyanúkok is merültek fel Libó ellen, amire őt a csendőrség el is fogta és át is adta a nagykárolyi ügyésznek.

Elfosztott szatóc. Bihari levelezőnk írja: Az elmúlt éjszaka betörők jártak a szomszédos Kügy pusztán. Weisz Jakab szatóc holtjába törtek be és elvittek onnét körülbelül 80 korona értékű élelmi cikket. Pénzt szerencsére nem találtak. A kár így is elég nagy, mert amit el nem vihettek, azt összezúzták-törték az ismeretlen gazemberek. — A háznép hallotta ugyan a zajt, de nem merte háborgatni a betörőket, mert ezek négyen voltak és fegyver volt mindannyiuknál.

Harca az orgyilkosokkal.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő eset történt Hibbe felvidéki községben, hol Szécsány Mihály erdővéd feleségét orozva agyonlőtték.

Szécsánynak ugyanis — mint levelezőnk írja — sok baja volt a vadászokkal, akik a kincstári erdőkben nagy mérvben pusztították a vadakat. Vasárnap este is töltött fegyverrel a vállán indult ki az erdőbe, hogy szolgálatát teljesítse. Feleségével együtt hagyta el a lakást, aki a falu végéig akarta elkísérni az urát. Alig

értek el a legközelebbi utczasárokig, amikor egy lövés dördült el az utczán és Szécsány felesége egy sikoltással összeesett. Szécsány erre lekapta fegyverét és csak úgy vaktatól lött abba az irányba, ahonnan a lövés jött.

Az orgyilkosok erre ismét lövéssel feleltek, de nem találtak.

Igy váltottak néhány lövést, amikor a lakosok kifutottak és üldözőbe vették a gyilkosokat, akik közül Povlicska András orrvadását, akit Szécsány golyója talált, sikerült elfogni. Szécsánynét a gyilkos golyó, mely férjének volt szánva, hátulról érte és a tüdejét furta keresztül. Haldokolva szállították a lakására, a hol hétfőn reggelre belső elvérzés következtében meghalt.

Az elfogott gyilkost a község-házára vitték, ahol a nép agyon akarta verni és csak az előljáróságnak sikerült megmenteni a nép dühétől, amíg a csendőrség megérkezett.

Az elfogott vallomása alapján letartóztatta még a csendőrség Masznik Ádám és Fanyó András orrvadásokat is, akik együtt voltak Povlicskával a gyilkosság elkövetésénél és amint a nyomozás kiderítette, Masznik lövése találta a szerencsétlenül járt Szécsánynét.

Királysértő bíró.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Debreczen, decz. 29.

Érdekes képet nyújtott tegnap a debreczeni kir. törvényszék büntető tárgyalási terme. A tárgyaló terem telve volt bocskoros oláhokkal és szuronyos fogházörök kíséretében megjelent rabokkal. — A rabok ezuttal nem mint vádlottak, hanem tanuként szerepeltek.

János Miklós Sülelmed szilágymegyei kis község volt bírájának királysértési bűnyügye került újból tárgyalás alá. A tárgyalást dr. Szeőke István bíró vezette. A tárgyalásra mintegy 30 tanu volt beidézve, a kik mind oláhok s egy szót sem tudnak magyarul s így a tárgyalás román tolmács segítségével folyt.

A múlt év augusztus hó 28 án nagyvásárt tartottak Sülelmed községben. Ez alkalommal a piacon felállított vásári sátorbau megfordult János Miklós községi bíró is, a hol találkozott a többek közt Kovács Flóra régi ellenségével. Szóváltás közben Kovács előadása szerint a községi bíró a királyról úgy nyilatkozott, hogy az itt nem is reprodukálható.

E botrányos kifejezés miatt Kovács följelentette a bírót a zilahai törvényszékhez királysértés miatt és így került ez ügy a debreczeni kir. törvényszékhez, aint az új bünvádi perrendtartás szerint illetékes bírósághoz.

A korona tanu Kovács Flóra panaszos, egyszersmind vádlott is, jelenleg a szatmári törvényszék fogházában raboskodik. Vádlottak padjára került ez ügyből kifolyólag,

amennyiben erős gyanu merült fel arra nézve, hogy hamis tanukat igyekezett szereztetni, a kik azonban leleplezték őt és bünvádi feljelentést tettek ellene.

Igy került az ő hamis tanuzásra való rábírási bűnügye egyszerre tárgyalás alá a bíró királysértési ügyével.

A községi bíró védő nélkül jelent meg a tárgyaláson. A másodrendű vádlott panaszos Kovács Flórárt dr. Lőfkovits Márton ügyvéd védi.

A tárgyalásra négy tanu van beidézve a szatmári törvényszéki fogházból, a kik némileg támogatják a panaszos vádját.

János Miklós, a vádlott tagadja a terhére rótt vádbeli cselekményt. Bátran és büszkén hivatkozik multjára. Elmondja, hogy mindig közmegelegedéssel töltötte be a bírói hivatalt s soha legcsekélyebb kihágást vagy mulasztást nem követett el, nem hogy ilyen súlyos és hozzá nem illő sértő szavakat használt volna a király ellen. A panaszos Kovács, régi haragosa neki s csak bosszúból koholta ki az egész ügyet. A tanuk is mind hamisan vallottak, azért, mert Kovács megfizette azokat.

Édeskes volt a tegnapi tárgyaláson, hogy az egyik korona tanu Pátyi János részegen jelent meg, miért is az elnök figyelmeztette, ha délután is bepálinkázva jelenik meg, akkor lecsukattja. A jámbor oláh esküözött, hogy nem részeg.

Az elnök erre megjegyezte, hogy ha olyan igazán esküszik a vallomására is, akkor a börtönbe kerül.

A bizonyítási eljárás este hat órakor ért véget, a mely után dr. Udvarhelyi közszóadó kir. ügyész János Miklós ellen a királysértési vádat elejtette és a másodrendű vádlott panaszos hamis tanuzásra való rábírási miatt kérte elítélni.

A törvényszék János Miklós községi volt bírót a vád alól felmentette, a panaszos Kovács Flórárt pedig hat havi börtönre ítélte.

SZÍNHÁZ.

Az aranyasszony. Az aranyasszony tegnap esti előadását kis közönség nézte végig, nagy élvezettel hallgatva a Makai Emil pompásan csengő verseit. Az előadás igen jó volt, gördülékeny, mit különben a vigjáték legelő sorban megkövetel. Kiss Irén, Fái F.óra, Oly, Tanay és Nagy Gyula versenyeztek egymással, hogy a közönség élvezetét mentől teljesebbé tegyék. Most az egyszer a máskor hosszú felvonásközök miatt sem panaszkodhatunk.

ÚJDONSÁGOK.

*** Az ujévi előléptetések.** A debreczeni honvéd gyalogezredben az ujévi előléptetések alkalmával a következő tartalékosok részesültek csillaghullásban. Tartalékos tisztekké csaknem kizárólag tartalékos tiszthelyettesek léptek elő. Hadnagyok lettek: Nagy István, Kovács József a 3. ezredtől az 5. gyalog ezredhez. Szönyi

Mihály, Durkó Gábor, Liptay József, Rathbauer Rozsó a 3. ezredtől a 12. hez. Friedlaender Sándor a 9. ezredtől a debreczeni 3. hoz. Krisztiáni Sándor a 23.-tól a 3. hoz. Marjalaky Kálmán, Kiss Kálmán, Toronykóy Albert, Kövessi Lajos a 3.-tól a 12. hez. Jedlicska Gyula a 8.-tól a debreczeni 3. hoz. Alföldi Zoltán, Dollát Gusztáv a 23.-tól a 3. hoz. Kun Ignác, Farkas Spisák Gyula a 9. től a 3. hoz. Tibay Gyula. A lovasságnál hadnagyokká lettek: Cseke Miklós, Görgey László és Bay István. Tartalékos hadapród tiszthelyettesekké a honvédelmi miniszter a következő volt debreczeni egyéves önkénteseket nevezte ki: Kertész Miklóst az 1. ső ezredtől a 3. hoz. Szákota Tivadart, Kerékgyártó Jánost, Virágh Istvánt az 1. től a 3. hoz. Szilágyi Lajost, Szücs Jánost, Fruktusz Lászlót az 1. től a 3. hoz. Somlyói Dezsőt, Veres Vinczét, Száll Gábort, Ées Lászlót, Fekete Lászlót, Móni Imrét, Dambitz Sándort az 1. től a 3. hoz.

*** Eljegyzés.** Spitzer Samu orsament-bádogos eljegyezte Blau Veronka kisasszonyt Budapestről.

*** Képviselő választók figyelmébe.** Az országgyűlési képviselő választók 1901. évre érvényes állandó névjegyzéke összeállítván, annak egy hiteles példánya az 1899. évi XV. t. cz. 150. § a értelmében Lestyán Adorján kir. közjegyző urnál (Szt. Anna u. 7. sz.) helyeztetett el, a kinél bárki a névjegyzék teljes vagy kivonatos másolatát a szabályszerű díjak lefizetése mellett megszerezheti. Debreczen sz. kir. város központi választmányától, 1900 december 28. án.

*** Összevagdalt civill.** Tegnapi lapunkban megírtuk, hogy Terlinger Viktort a Vilmos huszárok összekaszabolták. A szerencsétlenül járt ember állapota tegnap óta valamivel javult, de nem valószínű, hogy a balkarjára kapott sérülések miatt béna marad.

*** Mester és a segédje.** Tóth János csizmadia segéd Tóth Györgynél a Csilg-utca 26. sz. alatt lakó mesternél volt alkalmazásban. Az ünnepek alatt a legjobb kedélyhangulatban együtt borozgattak napoként. Borozgatás közben a csizma készítésről folyt erősen a diskurzus, mely később heves szóváltássá, majd pedig, hogy Tóth János azt találta mondani mesterének, hogy ő jobb csizmákat csinál, mint gazdája, — tettelegességgé vált. Mart Tóth György erre ugy dühbe jött, hogy Tóth Jánost egy doronggal össze-vissza verte s az most ágyban fekvő beteg. Fején, karján és lábán súlyos sérüléseket szenvedett, ami miatt most hetekig őrizni fogja az ágyat.

*** Öngyilkosság szerelmi bánat miatt.** Tegnapi éjjel Széplaki József cipésznek az Egmalom-utca 6. szám alatt levő lakásán egyik segédje Kovács Gábor forgó pisztolyal öngyilkossági szándékból háromszor lőtt

magára. A fiatal, 18 éves cipész segéd szerelmi bánat miatt akart véget vetni életének, melynek még csak az elején van. Szeretett egy leányt, kivel az ünnepek alatt valami felettébb össz-különbözött. Bántotta, hogy a leány olyan könnyedén tul adott rajta, bujában neki adta magát az ivásnak és ivott folyton. Az ünnepeket átörbészolta s nemcsak fizetését, de megtakarított pénzét is elverte. Mikor már nem maradt egy krajczárja sem, elkieseredése csak fokozódott. Hazatért lakására s forgópisztolyából háromszor lőtt magára. Egy lövés nem talált, de kettő a gyomrán furódott keresztül. A lövések zajára felébredt háznépe azonnal orvosért szaladt. A szerencsétlen ifju állapota súlyos, de egyelőre aggodalomra nem ad okot.

*** Öngyilkossági kísérlet.** Hudák Mária cselédeleány, aki tegnapelőtt reggel öngyilkossági szándékból foszoroldatot ivott, most már tul van minden veszélyen. A kezelő orvos idejekorán gyomormosást alkalmazott s ezzel a halálba készülő leányt megmentette az életnek.

*** Szerencsétlenül járt a sikos járdán.** A hideg idő beálltával gyakran megesik, hogy egyes házak előtt a sikossá vált járdát nem ötik le homokkal, vagy hamuval, a mi pedig felette veszedelmes a járókelő közönségre. Már sokan jártak e miatt szerencsétlenül, ugy hogy egész életükben nyomorékká lettek. Tegnapi is egy öreg tengeriarus asszonyt, Vedres Józsefnét tette talán egész életére nyomorékká a sikos járda, melyen elesett és lábán csonttörést szenvedett. Vedresnét kocsin szállították Homok-utczáa levő lakására.

*** Uj doktor juris.** Fischer Gyula, fiatal debreczeni ügyvédjelöltet a budapesti tudományi egyetemen, miután az utolsó szigorlatot is kitűnő eredménnyel letette, juris doktorrá avatták fel.

*** A Csarnok Sylveszter estélye.** A debreczeni Kereskedelmi Csarnok igen érdekesnek és sikerültnek ígérkező Sylveszter estélyt rendez a csarnoki helyiségben. Az estély társas vacsorával kezdődik, a mely alatt és után igen sok vonzó és szenzációs ujdonságokat fog a vigalmi bizottság bemutatni a résztvevőknek, természetesen ezeket az ujdonságokat — hogy annál frappánsabb legyen a hatásuk — az utolsó pillanatig mély diskrepczió fedi. Az estély clauja a kotilica füzértáncz lesz, a melyet éjfél után mutatnak be.

*** Verekedés egy kis magyar dohányért.** Tegnapi szállították a dohányt a beváltó hivatalba Kenyeres Károly helybeli birtokos szijgáti tanyájáról. — Ily alkalommal a dohánybevaló hivatal tájékán munkanélküli egyének ólálkodnak, lesve a jó alkalmat, hogy a szekéren levő finom magyar dohányt jól megdézsmálhassák. Mike József nem

birta már tovább várni a jobb alkalmat, hanem bátorságot vett magának s Kálmán István szekeréről ugyancsak huzgálta a szép esomózott dohányt. Észrevette ezt a szekeres s egy bottal ment Mikére, ki erre egy kést rántott elő. A mint Mike társai látták, hogy veszélyben van a legbátrabb czinkos, segítségére mentek s a szekeresekkel egy kis háborusdit rögtönöztek. A háborúnak nem lett komolyabb következménye, csak egynehány koponyát ütöttek be a füttykös-sel. A rendőrség a verskedőket bekísérte. Mikének azonban sikerült kerekét oldani.

* **Eljegyzés.** Lotsek Kálmán könyvelő (Kassa) f. évi decz. hó 26-án jegyet váltott Kivesdi József helybeli iparos leányával — Esz ikével.

* **A második hangverseny műsora.** A debreczeni zenekedvelők köre által a zenede dísztermében folyó 1901. évi január hó 6-án, vasárnap rendezendő második hangverseny műsora: 1. *Hubay J.* 22. mű. *Sonata romantique. Allegro. Adagio. Allegro ma non tanto.* Előadják: *Hubay Jenő* ur, hegedűművész, az orsz. m. kir. zeneakadémia tanár és *Falcke Henrik* ur, zongoraművész, a francziországi állami zeneakadémia bíráló bizottságának tagja. 2. *Moszkowski M.* 50. mű. *Suite régi irányban. Prélude. Aria. Capriccio. Gigue.* Előadja: *Falcke Henrik* ur. 3. *Bach S. J. Chaconne. Hegedűn (kíséret nélkül)* előadja: *Hubay Jenő* ur. 4. *Chopin Fr. Nocturne. E dar. Fantasie. F moll.* Előadja: *Falcke Henrik* ur. 5. *Wienawtemp H.* 38. mű. *Ballade et Polonaise.* Előadja: *Hubay Jenő* ur; zongorán kíséri: *Falcke Henrik* ur. *Saint-Saens C. Toccata. Fis moll. Falcke H. Menuet. E dar. Grieg E. Nocturne. C dur. Moszkowski M. Tarantelle. Ges moll.* Előadja *Falcke Henrik* ur. 7. *Hubay J. Csárda jelenetek. 12. szám.* Előadja: *Hubay Jenő* ur; zongorán kíséri: *Falcke Henrik* ur. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. A műsor 4-ik száma után 10 percnyi szünet. Kezdeté este 7 és fél órakor pontban.

* **Olcsón készítheti bárki magának a legjobb rumot, cognacot, silvóriumot és mindenféle liqueurt a legegyszerűbb módon a Drogueriánkban beszerezhető Essenciákkal.** — Francis és Jóna Debreczen, Kossuth u. 6.

* **Devett tréfája.** Egy angol tiest a következő jótüzi esetet írja meg egyik londoni laphoz intézett levelében:

„Lindley mellett a burok elfogták egyik mozgó őrcsapatunk néhány emberét. Amint a foglyokat Devett elé vezették, a tábornok tudomásukra adta, hogy szabadon bocsátja őket, ha Rundle generálisnak átadják a hozzá intézett levelet. Devett ugyanis nem igen szereti a foglyokat magával csipelni, mert ezek háborgatják csapatainak mozdulatait. A fogoly angolok becsület szavukra megígérték, hogy megfelelnek a megbízatásnak. Azzal fölnyergelték lovaikat és toványargáltak. Mikor Rundle tábornok hadiszállására értek, átadták neki a bur tábornok levelét, amely így szólt:

„Rundle tábornok urnak!

Igen tisztelt Uram! Kérem veresse vissza a levél átadóit, mert nagyon

szívesen hagyták magukat elfogatni. — Devett.”

Igy gondoskodik Devett az angol katonák fegyelmeg-ttségéről.”

* **Bajba került az ostornyel miatt.** Szinetár József fűszerkereskedő üzlete előtt addig forgolódott Kele György napszámos, míg az üzlet ajtajába kitett ostornyelekből kettőt elcsipett s azzal meg akart ugrani. A kereskedőnek azonban feltűnt Kele György gyanus viselkedése s folyton szemmel tartotta. Így aztán Kele uramat még ideje korán elcsipték s a közelben állomásozó rendőrnek átadták, a ki felkísérte a központra.

* **A „Korona Takaré- és Hitelszövetkezet” működését** 1901 január hó elsején kezdi meg. A szövetkezet évtársulatai 5 évre alakulnak. A szövetkezet 6 százalékra nyújt tagjainak sz 5 év alatt befizethető összeg erejéig kölcsönöket, melyeket az előjegyzés sorrendje szerint kezesség, jelzálogi bekebelezés vagy más fedezet ellenében ad. Befizetési napok: szerdán d. u. 3—5 ig, szombaton d. e. 9—11 ig és d. u. 3—5 óráig. Beiratkozások a szövetkezet hivatali helyiségében (Piac utca 6. sz., a kereskedelmi akadémia mellett) naponta a délelőtti órákban eszközölhetők.

* **Jótékonyág.** A róm. kath. fiúiskolában a karácsonyi gyűjtés eredménye volt a növendékek részéről 163 81 frt. Ehhez járult dr. Wolafka Nándor 100 frttal. Összes gyűjtés kitett 222 72 frtot. Kiosztatott a növendékek között 33 téli felöltő, 69 pár csizma.

* **A főispán installáció.** Valahol történt, hogy olyan főispánt neveztek ki, aki nem kellett a tek. vármegyének. Különösen a szentri maradt távol az installacionális bankettől s a vendégek nagyrészét a hivatalnokok tették. Közéjük került valahogy mégis egy, a négy lovas családokból való ur, akinek azonban rendezetlen pénzügyi viszonyai széles e hazában ismeretesek voltak. A mindig jó kedvű szentrit egyideig ünnepelték a társaságban, amíg nagymagyarosan ki nem vágta magát az új komcs elött:

— Tudod pajtás, ha úgy végignézek ezen a társaságon, látom, hogy rajtam kívül nincs itt független ember — de hát én is csőd alatt állok.

* **Megrendelések gyűjtése.** Igen fontos és a kereskedőket nagyban érdekli a minap szentesített 1900. évi XXV. t.-cz., amely a kereskedelmi törvénynek a megrendelések gyűjtésére vonatkozó rendelkezéseit módosítja. E szerint

„ugy a belföldi, mint a külföldi iparosok, kereskedők, vagy ezek megbizottai, az iparos vagy kereskedő lakhelyén kívül — mintával vagy minta nélkül — megrendelések gyűjtése végett csak oly iparosokat vagy kereskedőket kereshetnek föl, kik üzletkörükben az illető áru eladásával foglalkoznak.”

A törvény eme intézkedése azonban nem terjed ki az irodalmi és művészeti termékek megrendelésének gyűjtésére. A közönségre, de különösen annak egyszerű és hiszékeny rétegeire föltétlenül üdvös törvény hatályba lépésének idejét a kereskedelmi miniszter határozza meg, de ez a nap úgy tűzendő ki, hogy a törvény legkésőbb 1091. évi július hó 1-én életbe lépjen.

* **Legszebb újévi ajándék** a „Debreczeni Képes Kalendárium”. Kapható a város könyvnyomdájában és lapunk kiadóhivatalában, míg a készlet (300 pl) tart. Ára 1 kor.

TÁVIRATOK

Zemplénmegye a Kossuth-szoborra.

Budapest, december 28. Sátor-A. Ujhelyről jelentik, hogy Zemplén vármegye ma, Molnár főispán elnöklése mellett tartott közgyűlésén huszezer koronát *zavazott meg egy ott felállítandó Kossuth szoborra. A szoborügyet a vármegye maga veszi kezelés alá.

Nagy szerencsétlenség a Tiszán.

Budapest, december 28. Csurgó mellett a Tiszán tegnap óriási szerencsétlenség történt. Harmincznégy munkás egy kis csolnokon akart átkelni a folyón, de a *tullerhelt jármű utközben felbillent s a munkások a vízbe hullottak.* Hat ember belefulladt a Tiszába, míg a többiek szerencsésen kivergődtek a partra.

Felmentett kereskedő

Budapest, december 28. Pár hó előtt történt Deésen, hogy Sahin Márton ottani kereskedő egy vendéglőben szóváltásba keveredett egy néhány huszárral, minek az lett a vége, hogy a huszárok őrmesterük parancsára kardot rántva megrohanták a kereskedőt. *Ez előkapta revolverét s szíven lötte a támadást vezető őrmestert.* A törvényszék ma foglalkozott az ügygel s a tárgyalás folyamata alatt az ügyész visszavonta a vádat, melyet Sahin Márton ellen emberölés címén emelt, minek következtében a kereskedőt felmentették.

Légberöpített munkások.

Budapest, december 28. Máramarosmegyéből óriási szerencsétlenség hírére hozza a táviró. Ohaba község közelében a „Pojana” nevű erdőben hét ruthén munkás erdőirtással foglalkozott s a faóriások kidöntésére a szokásos dinamitot használták. A reggelizés idejének elkövetkeztével a hét munkás a tűz köré telepedtt le s beszélgetés közben nem vették észre, hogy a dinamit-patronokat tartalmazó csomag a tűz mellé került. *A tűz melegtől a dinamit-töltények borzasztó dördüléssel felrobbanva, hat munkást a szó teljes értelmében darabokra téptek, a hetedik pedig életveszélyesen megsebesült.*

Vilma királynő házassága.

Hága, december 27. A második kamara bizottságának a királynő házasságára vonatkozó törvényről szóló jelentése konstatálja, hogy az egész ország helyesli ezt a házasságot és méltányolja Henrik mecklenburgi hercegnék azt a kívánságát, hogy német-alföldi polgárrá lesz. A bizottságnak több tagja szükségesnek találta, hogy 100,000 forintnyi évi jövedelem biztossítsák neki és azt kívánta, hogy a bizottság indítványt nyújtson be erre vonatkozólag. Más bizottsági tagok helyén nem valónak és az alkotmány-nyal ellenkezőnek találják ezt az indítványt, mert tartós kritikát idézne elő, amely hátrányos volna a monar-kiára nézve.

Gróf Leiningen Ármín halála.

Budapest, december 28. Gróf Leiningen Ármín nyugalmazott honvédszázados, visszabályozási biztos ma délután 72 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt fia volt a magyar szabadságharc vértanu halált halt vezér tábornokának, gróf Leiningen Károlynak.

Kérvény a királyné koporsóján.

Budapest, december 28. Bécsből jelentik, hogy a kapuczinusok temploma alatt levő császári sírboltban a megboldogult Erzsébet királyné koporsóján egy kérvényt találtak, mely a királyhoz van intézve. A kérvény aljára e szavak vannak írva:

„Legnemesebb királyné, légy szószólóm.“

A bur háború.

London, december 28. A Reuter-ügynökség jelenti Vryburgból 19-iki kelettel: Egy bur csapat 150 szekérel átkelt a Vryburgtól délre lévő vasuti vonalon, egy másik 270 főnyi csapat pedig egy ágyúval átlépett a Vryburgtól északra lévő vonalon. A két csapat azután nyugat felé és pedig valószínűleg Damara-földre ment.

London, december 28. Londonban ma óriási megdöbbenést keltett egy délafrikai távirat, mely röviden azt jelenti, hogy Botha bur tábornok seregével Fokváros előtt áll.

Harc a betörőkkel.

Budapest, december 28. Ma éjjel egy gát-utcai kis vendéglőben három detektiv valóságos élethalál harcot vívott három veszedelmes betörővel, kiket le akartak tartóztatni. A harc, melyben Beck István detektiv életveszélyesen megsebesült, azzal végződött, hogy az egyik betörőt Blessin-

ger Vilmost sikerült a detektiveknek legyűrni, mire aztán társai, Nagy Vilmos és Faschner György elmene-kültek. A rendőrség nagy apparatussal keresi őket.

A monakói fejedelmi pár válópöre.

Budapest, december 28. Nizzából jelentik, hogy a monakói fejedelem válópört indít neje ellen és pedig — mint a fáma regéli — azért, mivel a fejedelem különös kegyében részesített egy Monakóban tartózkodó angol zeneszerzőt.

A kínai zavarok.

London, december 28. A Standard jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Kvangszü császár egy szingantui távirat szerint elrendelte, hogy ha az udvar Pekingbe megy, az udvart kísérő testőrség előhadát Majukun tábornok vezesse.

New-York, december 27. Pekingből táviratozzák, hogy Csing herceg és Lihungcsang hirt kaptak a császártól. Csing meglátogatta Lihungcsangot és egy óránál tovább beszélgetett vele. Hir szerint az udvar komolyan ellenzi az erődök lerombolását és állandó követségi védőrségek tartását, mert a védőrségek az udvar nézete szerint megerősíthetők. Védőrségeket csak azért kívánnak, hogy magát az udvart fenyegethessék. Csing és Lihungcsang a tanácskozáson elhatározták, hogy mielőtt újra összeülnek a követekkel, még egyszer érintkezésbe lépnek az udvarral.

New-York, december 27. Egy mai keletű pekingi távirat szerint holnap az amerikai csapatoknak egy része elmegy Pekingből, hogy megbüntesse azokat a koxereket, a kik Pekingtől keletre egy faluban elégették a keresztyén benszülötteket.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buza	1901 áprilisre	7.44
"	" októberre	7.61
Rozs	" áprilisre	7.26
Zab	"	5.86
Tengeri	" májusra	4.91
Amerika	egy negyed centtel olcsóbb,	
külföld	csendes. Irányzat lanya.	

VEGYES.

Huszmillió örökség — az államnak. A napokban halt meg Párisban Achelopulo milliomos, aki végrendeletében huszmillió frankot adományozott Görögországnak közhasznú célokra. A hagyomány hovatartozása felett a kormány rendelkezik. Nagy összeget hagyott ezenkívül egyes görögországbeli jótékony intézeteknek és közművelődési célokra is.

Ló győzelme vasuti vonat fölött. Báró Holzling-Berstett német kapitány egyik félvérlova nemrég szép sikert ért el, amennyiben 15 km. távolságon egy párhuzamosan robogó vasuti vonatot könnyen legyőzött, anélkül, hogy a fáradtságnak vagy elfulásnak legkisebb jelét mutatta volna. Való ugyan, hogy a lovat e kísérletre sokáig trainírozták és előkészítés ideje alatt nem kapott zabot, hanem csak csekély mennyiséget egy abrakonzervből. A derek ló a 15 kilométernyi távolságot 25 perc alatt tette meg.

Savanyu József asztalosműhelye. Felső-Iszák veszprémmegyei községből írják, hogy Savanyu Józsi, a hírhedt rabló, kit tizenötévi fogság után most föltételes szabadságra bocsátottak, Felső Iszákra asztalosműhelyt nyitott. Ő a második nevezetes véreskezű ember, kit Ilava mostanában visszabocsátott az emberi társaságba. Vagy fél év előtt ment föltételes szabadságra Hoszter Fülöp, a várpalotai kilencszeres rablógyilkos. Ő is, mint Savanyu József, életfogytig tartó fegyházra volt ítélve.

A kövér dáma és a tü. Egy párisi divatkereskedésben egy segéd észrevette, hogy az egyik rosszul becsukott fiókból egy nagy, éles kalaptü nyult ki. Mielőtt megakadályozhatta volna, egy hájas asszony egésszel közel lépett a fiókhoz és a tü be-szuródott a testébe. A segéd eleinte majd hogy el nem ájul, de a következő pillanában feltűnt neki, hogy a dáma észre sem veszi a tü behatolását. Csakhamar kint, hogy az asszony kabátja alatt egész csomó lopott csipke volt és a tü a csipkébe szuródott.

Tört lábbal járt. Brünben törtéat a következő, nem mindennapi eset. Egy szegény tanító Tisch Bernát, e hó 21-én elesett és eltörte bal alsó lábcsontját. Mint-hogy hágerincsbajban szenved, semmi fájdalmat sem érzett s három napon át járt-kelt tört lábbal, míg végre az utcán összeesett. Lakására vitték s ott az orvos fődözte föl a lábtörést.

Az első bankó. A „British Museum“ gyűjteményei között ott látható egy chinezi banknóta, (amely — felirata szerint — még Hung-Vu 1368—1399) idejében szolgált fizetési eszközként. A kiállított bankjegy 18 hüvelyk hosszú és 9 hüvelyk széles papírdarab és legrégebb papírpénznek tekinthető, mert Stockholmban csak háromszáz évvel azután bocsájtotta ki az első európai bank az első bankjegyet.

Szoborlopás a Nemzeti Salonban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, decz. 20.

A karácsonyi ünnepek második napján olyan lopás történt a Nemzeti Salonban, mely élénk emlékeztet a Lenkei-féle képlopásra, valamint a tavalyi szoborlopásra a műcsarnokban.

Ma reggel ugyanis a takari ó szolgálk azt vették észre, hogy a bejárattól alig tiz-

lépésre levő kiállító-asztalról hiányzik egy váza. A zománcos Rappaport-féle nagy váza, mely akkora lehet, mint egy kis pálkás hordó és amely egy másikkal együtt szabadon állott az asztalon, semmi keresésre sem volt megtalálható. Így azt kellett feltenni, hogy ellopták. Értesítették a műtárost és az igazgatót, akik megjelenve, csak megerősítették a szolgák állítását. Kizártnak látszik, hogy a váza másképp került volna el helyéről, minthogy valaki a látogatók közül magával vitte.

Karácsony mindkét délutánján és estjén igen sokan látogatták a Nemzeti Salon kiállítását és csakis így volt lehetséges, hogy valami ügyes, de minden esetre nagyon vakmerő tolvaj a tolongásban odább állott az edénynyel. Eközben el kellett haladnia két szolgáló előtt, kik az ajtónál állának.

Hogy ezek nem vették észre a lopást, csak úgy magyarázható, hogy a tolvaj valami bő köpeny vagy gallér alá dugta a drága zsákmányt.

Nem lehetetlen, hogy a tolvaj nő volt, kiknek a bő ruhájában a meglehetősen nagy vázát el lehetett tüntetni.

A Nemzeti Salon igazgatósága megtette a jelentést a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást.

A tolvaj semmi esetre sem adhat könnyen tul zsákmányán, mert a műtárgyra nagyon is könnyű ráismerni.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —
(Folytatás.)

Amint Dérczi Béla belépett, a zajra szunyadó felesége felébredt s első tekintetre boldog örömmel látta férjét közeledni. Hozzá sietett, megakartá ölelni, de Dérczi duván elutasította magától.

— Ne hizelegjen!

— Béla! Az ég! Mi lett? Arcodon szokatlan komorság ömlik el. Soha még ilyen rettenetesen nem néztél reám.

— Hol van az ember! Beszéljen asz szonyom!

— Micsoda ember?

— Eh, félre a tetetvéssel, félre a játékkal. Mindent tudok! Hová rejtetted azt az embert? A pamlog alá, a székénybe? Felszakítok ha kell mindent, de látni akarom.

— Az ég, Béla mi lett? Miféle emberről beszélsz — szólt hozzá sggódással a szeretet szelid hangján szép felesége.

— Hűtlen, csalfa, álnok asszony. A szívemet adtam oda minden szeretetével és gyalázatosan összetörted; Megölted bennem a férjet, a jó apát; nyugalmasomat kínos izgalommá változtattad. Érted éltam, dolgoztam, fáradtam. Kényelmed, nyugalmad, boldogságod, nehéz, fárasztó munkámmal szereztem meg s te ezt így hálalod meg. Bemocsoklod szerelmemet, apai szeretetemet s azért, mert csak érted élek, dolgozok, küzdök és fáradok, te megcsalasz valami könnyelmű léha fráterrel...

A szép asszony, aki érezte ártatlanságát, aki tele volt ferje és gyermeke iránt a legtisztább szeretettel, kétségbeesetten hátrált, mikor a függöny mögül, hirtelen, váratlanul előugrott Hadák.

Soha életében nem látta ezt az embert és Hadák sem látta őket soha. A Darinkainé aranyaiért vállalkozott erre a hitvány szerepre.

Mikor Hadák előugrott, dühös pillantást vetett Dérczi Bélára s mint valami drámai hős, pözba vágta magát s így kiáltott fel:

— Elég volt! Nem tűröm, hogy így beszéljen rólam s bántsa ezt a nőt, aki életében egyszer szerepelt igazán s akkor is csak engem. Tudja meg, hogy én is imádom, én is szeretem, azzal a forró, édes, igaz szeretettel, amelyre csak egy férfi szív képes.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szombaton, „C” bérletben

BOCCACCIO.

Nagy operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Boccaccio novellairó	F. Kállay L.
Pietro, Palermo hercege	Péchy László.
Szkaldza, borbély	Nagy Gy.
Beatrice, a felesége	Bárdos I.
Lotteringi, bodnár	Kacacs I.
Izabella, a felesége	K. Galyasi P.
Lambertucco, szatócs	Sziklay M.
Peronella, a felesége	Szigeti L.
Fiametta, nevelt leányuk	Perényi M.

Holnap vasárnap két előadás: délután 3 órakor fél helyárral *A szegény Jonathán*, operette 3 felv.; este 7 és fél órakor bérletszónothon *Két huszár, egy baka*, eredeti népszínmű, 3 felv.

MA,
decz. 29-én, azaz szombaton
nagy
galuska estély

Iesz Főgel Ferencz Vasut vendéglőjében. Hunyady utca népkerttel szemben.

Tisztán kezelt italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodom.

Tisztelettel:

Főgel Ferencz
vendéglős

Köhögés és Hurutos bántalmaknál
a Kaiser's

BRUST-BONBONS

legbiztosabb hatása, ez által **2650** kitérő bizonyítványokkal ellismerve.

Már ez egyedül is elég bizonyíték a biztos segélyre, Köhögés, Rekedtség, Hurut és elnyálkásodásnál.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Kapható:

Mihálovits Jenő
gyógytárában, Debreczenben.

Kizárólag hazai gyártmány.

A Magyar Fém- és Lámpa-áru-gyár

részvény-társaság gyári raktára

DEBRECZEN

Piacz-utca és Simonffy-utca sarok.

Gyár: Budapest—Kőbánya.

Ajánlja gyártmányait: **Légszesz csillárok, asztali- és függő-lámpákat** valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra

— **BRONZE-DISZTÁRGYAKAT** —

állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb. leszállított árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai **PETROLEUM**

„**KIRÁLY-OLAJ**”

mely kizárólag a gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

Kizárólag hazai gyártmány.

Tisztán kezelt
természetes homoki borok.

Szabó Kálmán és Testvérei

szentannai szőlőtelepük terméséből kitünő minőségű

homoki fajboraikat

eladás alá bocsátván, azokat eredeti 1 literes palackokban különféle minőségben igen jutányos árban árúsítjuk, melyre a tisztelt közönség becses figyelmét különösen felhívjuk.

Geréby Fülöp utódai

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Remek szép, kiváló minőségű **arany** **Parmin Jean dulce francais** és **kermos almák** érkeztek s jutányos árban kaphatók **Geréby Fülöp** utódatnál.

Bolthelyiség Széchenyi-utczán Kunz divatüzletével szemben **január 1-től bérbeadó** Értekezheini: **Geréby Fülöp** Utódati üzletében.

Legjobb kötött harisnyák jutányos árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. **Harisnya fejeleéseket elvállalok.**

Gazdaszonynak ajánlkozik özvegy nő uri házakhoz, papokhoz vagy magányos öreg urhoz. Czim a kiadóhivatalban.

Glazé keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37.

Egy 12 év óta fennálló jó forgalmu szétócs üzlet **január 1 től** a hozzá tartozó lakással, más vállalat miatt, **jutányosan kiadó.** Esetleg eladó. Értekezheini **Vendég-utca 26. sz.**

2 darab debreczeni első takarékpénztári részvény eladó Czim a kiadóhivatalban.

Téli blouzek velez és flanelből feltűnő olcsó árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Vendéglősnek való használt, de jó karban levő **vas-konyha** eladó. **Piacz-utca 21.**

Mészárosok figyelmébe!

A legjobb forgalmu helyen egy üzlethelyiség **kiadó** igen jutányos árban, értekezheini: **Radtzky Józsefnél.** Halköz 1. sz.

Egy igen jó helyen levő fűszerüzlet berendezéssel ellátva igen olcsón **kiadó.** Értekezheini: e lap kiadóhivatalnál.

Bolthelyiség lakással **Hatvan utca 74. szám** alatt május elsőre.

Hazai gyártmány! a legkiválóbb anyagból férfi, női- és gyermekecipők saját **cipőgyáramban** kizárólag honi iparként készítették kiváló nagy **cipőraktáramban** **csakis saját gyártmányom** árusítatik. Az áruk kiváló minőségéről, valamint az árak olcsóságáról kezeskedem **Nemes Gábor** cipész a városkával szemben.

Kohn Henrik régi jóhírnevű fűszerkereskedő **ben** a **vovók kellemes meglepetésben** részesülnek mert a cég vevőinek a szelvényesútján **jutalékot** ad.

Köhögés ellen Permetefü czukorka **Borsy czukrázdába** kapható egy doboz 20 fillér.

Intelligens megbízható ügynököket keres egy olcsórendű **életbiztosítótársaság** helyi ügynöksége. Czim a kiadóhivatalban.

Első debreceni ruggyanta és bélyegzőgyár és vésőműintézet

Krausz József
Kossuth-u 7.
Készít mindenféle bélyegzőket gyorsan pontosan és olcsón. Felszerelt bélyegző 2 kor.

Katona keztyük mosása javítás sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) **Péterfia-utca 37. szám.**

Leszallított arak!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron levő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket, atlas-satin és batisztokat, haraszt-kendőket, valamint szőnyegeket, függönyöket tetemesen leszallított áron árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

Több ezer darab maradék női ruhaszövetekből feltűnő olcsó áron

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 frt. 75 kr.

Alapítarott 1887.

Alapítarott 1887

Keszler A.

első debreczeni varrógép és kerékpár műszerész javító műhelye és raktára törvényes iparral egyedül

DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám a kereskedelmi Akadémia palotában. Előrangú angol és német

kerékpár

legnagyobb raktára hőlgyek és urak részére, meglepő hasznos szabadalmakkal védett újításokkal. — Mindenféle gép és bicikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók. Kényelmes részletfizetésre legolcsóbban csakis nálam kaphatók. — Vidéki megrendeléseket és javításokat gyorsan és pontosan intézek el. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Alapított 1884.

Alapított 1884

SZÖLLÖSY

GYÖRGY.

ékszerész.

Debreczen, városházzal szembe

Ajánlja:

Dusan szerelt **arany, ezüst, ékszer** és **Óra** üzletét.

különösen:

menyasszonyi és egyéb alkalmi ajándéktárgyakban.

ugyszintén:

Saját műhelyemben mindennemű ékszerművek készítése, javítása és vésések. a legerősebb kivitelben olcsón teljesítetik.

FEKETE JAKAB

uri divat, fehérmű és kalap üzlete

DEBRECZEN, Főtér, Kistemplom mellett.

Tisztelt vevőim szives figyelmébe!

Újévi és alkalmi ajándékokra alkalmas udonságaim közül ajánlom alant jelzett cikkekkel feltűnő olcsó árban:

Válódai angol, olasz, gráci és honi gyártmányu kalapok és cylinderek fehérműek, bál ingek, közelők és gallérok, chükcs nyakkendők, francia ba iszt és vaszon zsebkendők, elegáns angol fé fi esernyők JAGER tenár-féle alsó ruhák és harisnyák, karl-badi férfi cipő különlegességek, bál lak cipők, Zacharias-féle bőrkeztyük vadászsapkák kocsitakarók, francia és angol illatszerek pénz, szivar- és cigaretta-tárczák, ezüst séta-botok minden a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig. Kérem szives látogatásával szerencsételnem, hogy alkalmam legyen üzletem szoliditásától, pontos és gondos kiszolgálásáról személyesen meggyőződni. Kiváló tisztelettel

Fekete Jakab.

Vas árukészletemet

mélyen leszallított árban bocsátom forgalomba, a mennyiben

vasüzletemet a **Kereskedelmi és Ipar kamara palotájába** (Frohner-száll. mellé.)

fogom áthelyezni.

Teljes tisztelettel

Nánássy Lajos,

vaskereskedő.

Debreczen 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.